

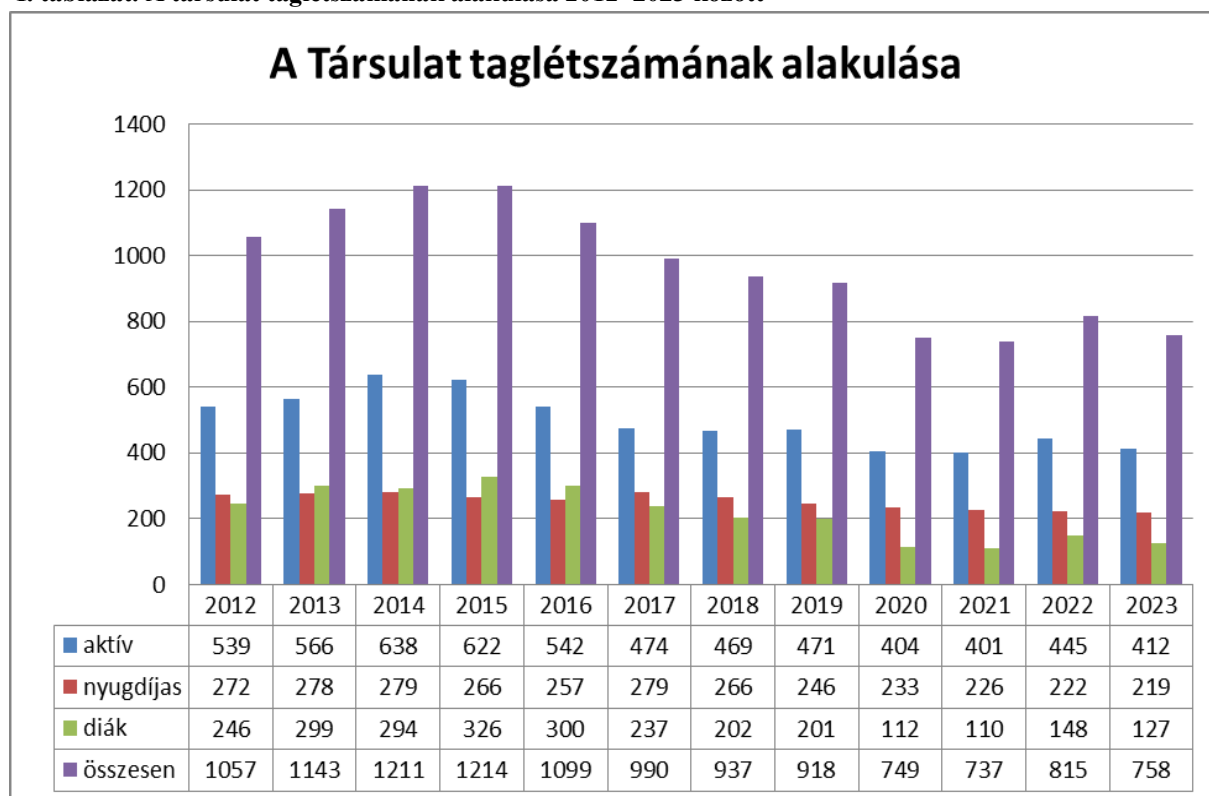
A Magyarhoni Földtani Társulat 2023. évi tevékenysége – főtktári jelentés –

A Magyarhoni Földtani Társulat 2023-ban ünnepelte alapításának 175. évfordulóját. Az Elnökség, a szakosztályaink, területi szervezeteink az éves programjainkat e köré az évforduló köré szervezték. A programok nagy része már döntően személyes jelenléttel zajlott, a kizárólag online események száma lecsökkent, viszont egyre nagyobb teret nyer a hibrid forma, ahol a személyes jelenlét barátságos hangulata és az online világ távolságfüggetlensége keveredik egymással.

A társulat tagsága, együttműködő partnerei

A társulat taglétszámát, tagságának megoszlását az elmúlt években az I. táblázat mutatja. A 2023. év végén 798 tagunk volt, közülük 10-en voltak GYES-en vagy GYED-en. A táblázatban feltüntetettekén kívül a társulatot erősítette még 24 tiszteleti és 6 örökös tag. 2023-ban 90 tagot töröltünk haláleset vagy nemfizetés miatt. A töröltek között 10 elhunyt volt, 8 főt saját kérésre töröltünk, 72-t pedig nemfizetés miatt.

I. táblázat. A társulat taglétszámának alakulása 2012–2023 között

2023-ban elhunyt tagtársaink:

Tóth László	2021. 05. 03. (csak 2023-ban tudtuk meg)
Tóth Álmos	2023. 02. 05.
Jámbor Áron	2023. 03. 20.
Kalmár János	2023. 03. 21.

Radócz Gyula	2023. 03. 27.
Selmeczi Ildikó	2023. 04. 16.
Lantos Miklós	2023. 05. 31.
Parák Tibor	2023. 07. 30.
Scheuer Gyula	2023. 09. 22.
Póka Teréz	2023. 10. 05.
Kétszery Károly	2023. 12. 14.

2023-ban társulatunknak 14 jogi tagja volt:

- ANZO Perlit Kft.,
- Biocentrum Kft.,
- Colas Északkő Bányászati Kft.,
- Elgoscar-2000 Kft.,
- Geo-Log Kft.,
- Geoproduct Gyógyító Ásványok Kft.,
- Geoteam Kft.,
- Josab Hungary Kft.,
- Mecsekérc Zrt.,
- Mineralholding Kft.,
- O&GD Central Kft.,
- OMYA Hungária Mészkefeldolgozó Kft.,
- Perlit-92 Bányászati és Feldolgozó Kft.,
- Terrapeuta Kft.

Társulatunknak 2023-ban – az előző évekhez hasonlóan – 34 együttműködő partnere volt:

- Alkalmazott Földtudományi Klaszter,
- Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete,
- Bányászati Együttműködési Fórum,
- Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Kar,
- Croatian Geological Society,
- Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar,
- ELGOSCAR-2000 Környezettechnológiai és Vízgazdálkodási Kft.,
- Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Földrajz–Földtudományi Intézet,
- Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság,
- Észak-Dunántúli Nemzetközi Bányászati Klaszter,
- European Association of Geochemistry,
- Geological Society of Romania,
- Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége,
- Kuny Domokos Múzeum,
- Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság,
- Magyar Földrajzi Társaság,
- Magyar Geofizikusok Egyesülete,

- Magyar Hidrológiai Társaság,
- Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat,
- Magyar Mérnöki Kamara, Geotechnikai Tagozat,
- Magyar Meteorológiai Társaság,
- Magyar Minerofil Társaság,
- Magyar Természettudományi Múzeum,
- Mátra Csillaga Kft.,
- Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar,
- MTA X. Földtudományok Osztálya,
- Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület,
- Országos Széchenyi Könyvtár (EPA),
- Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar,
- Serbian Geological Society,
- SPE HUN szekció,
- Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága,
- Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar,
- Szilikátipari Tudományos Egyesület.

Az elnökség szakmai és adminisztratív munkája

2023-ban az éves rendes közgyűlésünket április 26-án tartottuk. Az elnökségi (2023. február 24., április 18., szeptember 4., december 11.) és választmányi (2023. április 18., december 11.) üléseinket online formában tartottuk meg. 2023. május 26-án főtitkárunk, Babinszki Edit banki csalók áldozata lett, akik a társulat bankszámlájáról közel 20 millió forintot tulajdonítottak el. Főtitkárunk aznap jelentette az esetet az elnökségnek. Az ügy miatt 2023. június 9-én rendkívüli elnökségi, június 14-én rendkívüli választmányi ülés volt, valamint június 28-án rendkívüli közgyűlés. A részletek a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvében olvashatók, amely a Földtani Közlöny 153/2. füzetében teljes egészében elérhető (<https://ojs3.mtak.hu/index.php/foldtanikozlony/article/view/12238>).

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóságának Gazdaságvédelmi Osztálya a feltételezett csalókat pár hónapon belül azonosította. Demcsák Miklós r. alezredes tájékoztatása alapján a feltételezett bűnözői csoport több tagja előzetes letartóztatásban van, a vagyoneklobzás és a további sértettek felkutatása zajlik. Előre láthatóan 2024. május–júniusában adja át a rendőrség az ügyet az Ügyészségnek.

A banki csalás világított rá arra is, hogy a társulat titkárságán lévő számítástechnikai eszközök és a használt szoftverek elavultak, a biztonsági kockázatuk magas, a rendszer nincs karban tartva vagy frissítve. Az Elnökség az IT Részleg Kft.-t bízta meg a rendszerfejlesztéssel, amelynek eredményeképp a titkárság számítógépparkja megújult, megtörtént egy fájlszerver kialakítása, biztonsági mentés készül minden fájlról és mostantól folyamatos rendszerfelügyelettel, illetve rendszeres frissítésekkel rendelkeznek a számítógépek.

A társulat aktív szerepet vállal a Geológusok Európai Szövetségének (European Federation of Geologists, röviden EFG, <http://europegeologists.eu>) munkájában is. Az EFG Councilban a társulatot 2023 novemberéig Hartai Éva és Szanyi János képviselték. Novembertől Hartai Évától a feladatot Má dai Ferenc vette át, a másik nemzeti képviselő továbbra is Szanyi János maradt.

Az EFG szakmai vezetőségében egy tematikus szakértői panelnek van magyar vezetője: Szanyi János a „Panel of Experts on Geothermal Energy” szakértői csoportot koordinálja. Ezen kívül két tematikus panelnek vannak magyar tagjai: a „Panel of Experts on Education” csoportnak Hartai Éva és Má dai Ferenc, valamint a „Panel of Experts on Minerals” csoportnak Hartai Éva és Földessy János.

Pályázatok

A társulat titkársága 2023-ban több hazai pályázatot és támogatási kérelmet állított össze, illetve nyújtott be társulatunk zavartalan működése, rendezvényeink színvonalas megtartása és a Földtani Közlöny megjelentetése érdekében. A sikeres pályázatok a következők voltak:

- A Magyar Tudományos Akadémia a Földtani Közlöny megjelentetését 1 100 000 forinttal, működésünket 901 000 forinttal támogatta.
- A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) – a Földtudományi Civil Szervezetek Közössége (FÖCIK) által megrendezett 3. Kárpát-medencei földrajz- és földtudományi verseny támogatásán kívül – két programunkat támogatta: a 175 éves jubileumi ünnepség sorozatot 500 000 forinttal, valamint a Földtudományos Forratagot 600 000 forinttal.

2023-ban az EFG kapcsolt partnereként (linked third party) három pályázat megvalósításában vettünk részt, melyek időtartamát a II. táblázat mutatja. A projektek munkáinak sikeres elvégzésében Bodor Emese Réka, Má dai Ferenc, Piros Olga és Szanyi János tagtársunk működött közre.

II. táblázat. A társulat együttműködésével zajló EFG-pályázatok időtartama

	...	2023												...
	...	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	...
ROBOMINERS														
CRM GEOTHERMAL														
CEEGS														

ROBOMINERS (Resilient Bio-inspired Modular Robotic Miner): a projekt célja egy moduláris és újrakonfigurálható „robot-bányász” kifejlesztése a kis és nehezen hozzáférhető telepekhez, amely lehetővé teszi, hogy az EU tagországok hozzáférhessenek az egyébként hozzáférhetetlen vagy gazdaságtalanul kitermelhető ásványi nyersanyagokhoz.

A társulat feladata és szerepe a projektben: 1. együttműködő harmadik partnerként tájékoztatás a projekt eredményeiről hírlevelek, körlevelek formájában és web oldalon; 2. adatgyűjtés, adatszolgáltatás országos szinten.

A projekt a társulatnak 7000 euro bevételt fog eredményezni a projekt teljes időszaka alatt (2019–2023).

A projekt befejezése: 2023. november 30.

CRM GEOTHERMAL (Raw materials from geothermal fluids: occurrence, enrichment, extraction): a projekt az ásványi nyersanyagok kitermelésének és a geotermikus hőnek – a földből származó, a nap 24 órájában rendelkezésre álló megújuló energiaforrásnak – a kombinált kitermelését kutatja. A geotermikus tárolókból történő hő- és ásványi anyagok kombinált kinyerése számos előnnyel jár: a beruházások megtérülését maximalizálja, a környezeti hatásokat minimalizálja, segít további földterületek felhasználásának elkerülésében, nem hagy bányászati nyomot és közel nulla szén-dioxid-kibocsátással jár.

A társulat feladata és szerepe a projektben: 1. együttműködő partnerként tájékoztatás a projekt eredményeiről hírlevél, körlevelek formájában és web oldalon; 2. fókuszcsoportos és kérdőíves felmérések, programok szervezése; 3. kisfilm fordítása és közzététele; 4. kapcsolatfelvétel középiskolákkal.

A projekt a társulatnak 9000 euro bevételt fog eredményezni a projekt teljes időszaka alatt (2022–2026).

A projekt befejezése: 2026. május 31.

CEEGS (CO₂ based electrothermal energy and geological storage system): a CEEGS egy 3 éves Horizon Europe által finanszírozott projekt, amely ágazatokon átívelő technológiát fejleszt az energetikai átmenethez, kombinálva a transzkritikus CO₂-cikluson alapuló megújuló energiatároló rendszert, a geológiai képződményekben történő CO₂ tárolást és a geotermikus hőkitermelést.

A társulat feladata és szerepe a projektben: 1. együttműködő harmadik partnerként tájékoztatás a projekt eredményeiről hírlevelek, körlevelek formájában és web oldalon; 2. adatgyűjtés, adatszolgáltatás országos szinten.

A projekt a társulatnak 4375 euro bevételt fog eredményezni a projekt teljes időszaka alatt (2023–2025).

A projekt befejezése: 2025.

A társulat gazdálkodása

A társulat gazdálkodásának részletes adatait a Gazdasági Bizottság beszámolója, illetve az egyszerűsített éves beszámoló és közhasznúsági melléklet mutatja be. Néhány általános megjegyzést azonban érdemes kiemelni:

- Az éves bevétel (17 998 eFt) megoszlása: tagdíjbefizetések (természetes személy és jogi) 37,6%; működési egyéb bevételek 0,6%; rendezvények árbevételei 32,7%; közhasznú célra kapott támogatás 17,8%; pénzügyi műveletek bevételei 2,1% és projektek 9,2%.

- Az év során történt banki csalás 19 794 000 Ft-os kárát könyvelésileg kivezetni nem lehet, amíg jogerős büntetőjogi döntés nem születik a csalás feltételezett elkövetőiről és a lefoglalt ingó és ingatlan vagyon terhére a kártérítés mértékéről. Ez 2024–25. folyamán várható.

A társulat 2023-ban megjelent kiadványai

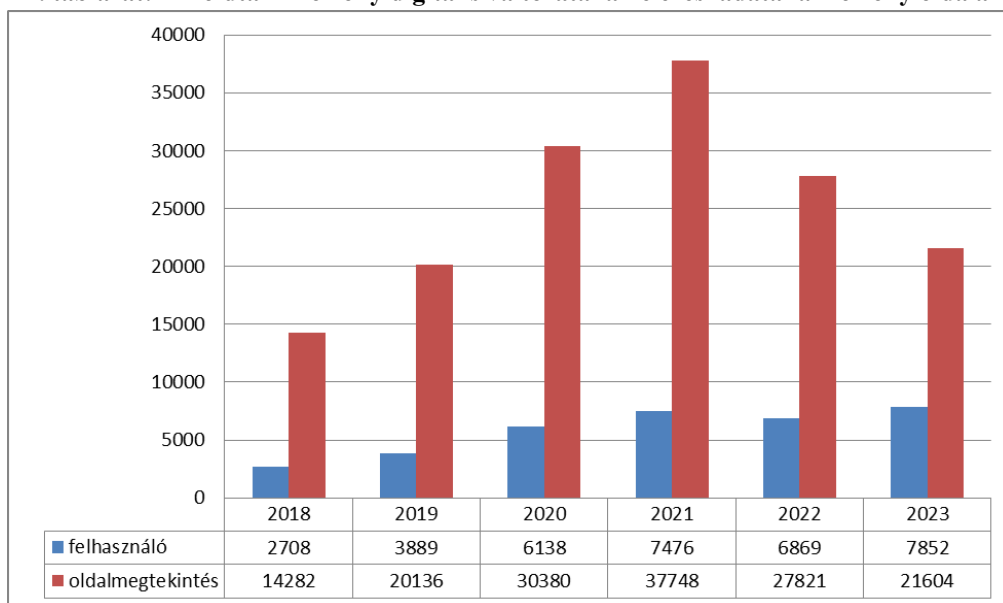
Földtani Közlöny 153/1–4. száma

Négy hírlevél

Bosnakoff M., Szives O., Főzy I. (szerk.) 2023: Program, előadáskivonatok, kirándulásvezető. 26. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, Pécsvárad, 2023. május 18–20., Magyarhoni Földtani Társulat, Budapest, 58 p. ISBN 978-963-8221-86-5

Az éves tagdíj befizetése esetén a Közlöny 2015-től ingyenes online elérhetőségét követően a nyomtatott példányok előfizetőinek száma drasztikusan visszaesett és a kinyomtatott példányok száma is jelentősen csökkent. A Közlöny költségeinek finanszírozását az előfizetők számának jelentős csökkenése miatt pályázati forrásokkal (NKA, MTA) kell kiegészíteni. Ugyanakkor, a Földtani Közlöny online elérhetősége, valamint elhelyezése az Elektronikus Periodika Adattárban (EPA) jelentősen megnövelte a kiadvány olvasottságát (III. táblázat).

III. táblázat: A Földtani Közlöny digitális változatának elérési adatai a Közlöny oldalán

Az oldalmegettekintések számában megfigyelhető visszaesést a 2022-es évhez viszonyítva valószínűleg az okozta, hogy a Közlöny 2023. évi negyedik füzetét nem sikerült csak a 2024. év elején elkészíteni és feltölteni, ezért azoknak a cikkeknek a megettekintése és letöltése a következő év statisztikájában fog megjelenni.

2023-ban a Közlönynek összesen már csak 35 előfizetője volt, ebből 9 fő aktív (20 000 Ft/év előfizetési díjjal), 1 fő diák, 11 fő nyugdíjas (15 000 Ft/év előfizetési díjjal) és 14 intézményi előfizető (40 000 Ft/év előfizetési díjjal). Ezek az adatok a 2022-es évben rendre: 20, 3, 14 fő és 13 intézményi előfizető volt. A Földtani Közlönnyt ingyenesen kapják a tiszteleti és az örö-

kös tagok, a Közlöny szerkesztőbizottságának tagjai (összesen 24 magánszemély), valamint a könyvtárak és a társulat jogi tagjai, akik igénylik (összesen 10 intézmény).

Programjaink, programsorozataink

A társulat 2018-ban kezdte el szervezni szakmai továbbképzéseit. Nyolc, kurrens szakmai témából álló kurzuscsoportot állítottunk össze. Ezeknek a továbbképzéseknek a célja, hogy a földtudományok gyakorlati alkalmazásához naprakész információkat adjon át, és bemutassa ezek legfontosabb, a gyakorlati feladatok megoldásához legjobban illeszthető alkalmazásait. A társulat a kurzusok lebonyolítását cégekhez kihelyeztetten, illetve egyéb helyszínen is vállalja. 2023-ban sajnos egyetlen cég sem jelentkezett egyetlen kurzuscsoportunkra sem.

A társulat rendezvényei

A társulat 2023-ban öt rendezvényt bonyolított le központi (elnökségi) szervezésben. 2023. április 26-án tartottuk a 173. Rendes Közgyűlést és június 28-án a Rendkívüli Közgyűlést, Budapesten.

2023. szeptember 8-án egy salgótarjáni előadással és Videfalván, az alapítás színhelyén koszorúzással emlékeztünk meg társulatunk megalapításának 175. évfordulójáról. Az ünnepség Salgóban, a néhai Bányakaszinó gyönyörűen felújított, Geocsodák házában elnevezett épületében kezdődött, ahol Prakfalvi Péter, a geopark geológusa tartott előadást *Kubinyi Ferenc és a Novohrad–Nógrád UNESCO Globális Geopark kapcsolata – Földtudományi értékek akkor és most* címmel. A megemlékezés második eseményeként a résztvevők felkapaszkodtak a közeli Salgó csúcsára, ahol ugyancsak Prakfalvi Péter ismertette a térség földtanát és felszínalakzatát, a hegyormot koronázó vár történetét, valamint a várból látható Medves-vidék természeti értékeit. Ezután Videfalvára indultunk, ahol a Kubinyi család kúriája állt. A ma egyházi kézben lévő épület viszonylag jó állapotban van, falán a Társulatunk megalapítására emlékező táblával. Az emléktáblánál főtitkárunk, Babinszki Edit elevenítette fel a megalakulás történetét. Ezt követően felkerült a nemzeti színű szalaggal díszített koszorú a Kubinyi-kúria falára. A megemlékezés után a résztvevők meglátogatták a szépen felújított füleki várat is, amelynek területén felvidéki kollégánk, Gaál Lajos ismertette a Vár-hegy kialakulását.

Társulatunk az évek óta népszerű, őszi ismeretterjesztő programját, a Földtudományos forgatagot 2023-ban is hibrid formában rendezte meg, november 10–12. között. Az első napon, pénteken kizárólag online programot tartottunk, elsősorban a középiskolákra koncentrálnak, a beszélgetések időtartamát a tanórák menetéhez igazítva. A következő két napon a Magyar Természettudományi Múzeumban (MTM) mutatkozhattak be a nagyközönségnek a földtudományok prominens képviselői: az egyetemek, kutatóintézetek, hálózatok, társadalmi szervezetek, cégek. Itt mutattuk be a 2024-re megszavazott Év ásványát, ősmaradványát, ásványkincsét is, melyek rendre: a korund, a gyapjas mamut és a rézérc.

A szombat délelőtti megnyitón a forgatag látogatóit, résztvevőit és a sajtó képviselőit a Semsey Teremben online közvetítés során dr. Greinstetter Balázs, gazdaságfejlesztési programok

végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár, a rendezvény fővédnöke majd dr. Babinszki Edit, társulatunk főtitkára köszöntötte. 29 kiállító intézmény 178 munkatársa / önkéntese tájékoztatta személyesen a két napon megforduló közel 4000 látogatót. A forgatagról készített felvételek, az előadások és kerekasztal beszélgetések, rövidfilmek – amelyekhez megkaptuk az előadók, beszélgetők hozzájáruló nyilatkozatát a nyilvánosságra hozatalról – a társulat YouTube csatornáján megtekinthetők: <https://www.youtube.com/@magyarhonifoldtanitarsulat463>.

2023. november 22-én került sor a Magyarhoni Földtani Társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából tartott ünnepi előadóülésre az SZTFH Földtani Szolgálatának Stefánia úti székházában. Az MTA Tudomány ünnepe rendezvénysorozat részeként megvalósuló ülést David Govoni, az EFG elnöke nyitotta meg. M. Tóth Tivadar Elnök úr köszöntötte azon tagtársainkat a megjelentek közül, akik több mint 50 éve folyamatos tagságukkal támogatják a Magyarhoni Földtani Társulat működését. Brezsnýánszky Károly, az MFT egykori elnöke foglalta össze előadásában a Társulat elmúlt 25 évének történetét, melynek részletes változatát a Földtani Közlönyben is elolvashatják az érdeklődők: <https://ojs.mtak.hu/index.php/foldtanikozlony/article/view/13060>. A szakosztályok és területi szervezetek, valamint az Ifjúsági Bizottság 15 előadásban mutatták be érdekes tudományos és ismeretterjesztő eredményeiket. Az előadóülésen 128 fő vett részt.

A Földtudományi Civil Szervezetek Közössége (FÖCIK) 2023-ban, ismét nagy sikerrel rendezte meg az immár 3. Kárpát-medencei földrajz- és földtudományi versenyt középiskolás diákok számára, társulatunk közreműködésével.

Ezen felül 4 területi szervezet és 9 szakosztály, valamint az Ifjúsági Bizottság további terepbejárásokat, előadóületeket is szervezett. Ezen eseményeket és a rajtuk résztvevők számát a IV. táblázat foglalja össze.

IV. táblázat: A társulat területi szervezeteinek és szakosztályainak 2023. évi rendezvényei

Területi Szervezet / Szakosztály	Nagyrendezvény, tanulmányút			Előadóülés, ülés, találkozó			Összesen		
	alkalom	előadások száma	résztevők száma	alkalom	előadások száma	résztevők száma	alkalom	előadások száma	résztevők száma
Alföldi Területi Szervezet	1	9	60	–	–	–	1	9	60
Dél-Dunántúli Területi Szervezet	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Észak-Magyarországi Területi Szervezet	1	9	54	2	14	30	3	23	84
Közép- és Észak-Dunántúli Területi Szervezet	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
Budapesti Területi Szervezet és Általános Földtani Szakosztály	1	0	27	–	–	–	1	0	27
Agyagásványtani Szakosztály	–	–	–	1	3	6	1	3	6
Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai Szakosztály	3	56	158	1	8	40	4	64	198
Geomatematikai és Számítástechnikai Szakosztály	1	11	40	2	3	80	3	14	120
Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.	na.
Nyersanyagföldtani Szakosztály	1*	1	?	4	11	300	5	12	300+
Oktatási és Közművelődési Szakosztály	2	24	45	–	–	–	2	24	45
Óslénytani és Rétegtani Szakosztály	1	38	59	–	–	–	1	38	59
ProGEO Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály	1	15	928	10	15	172 (+508)	11	30	1100 (+508)
Tudománytörténeti Szakosztály	–	–	–	8	13	71	8	13	71
Ifjúsági Bizottság	1	55	77	5	8	89	6	63	166

A fenti táblázatban szereplő néhány rendezvényt az alábbiakban szeretnék kiemelni (a teljesség igénye nélkül), a területi szervezetek és a tematikus szakosztályok elnökeinek, titkárainak jelentései alapján:

Alföldi Területi Szervezet

Az Alföldi Területi Szervezet 2023-ban is megtartotta a már hagyományosnak számító éves NosztalGeo rendezvényét, amely 2023. december 1-én az algyői Faluházban került megrendezésre. A szakmai nap programját a szervezőbizottság a Földtani Társulat 175. éves fennállása és a generációk közti tudásátadás köré építette fel, mottója: „Mentorok és tanítványok”. Ennek jegyében a délelőtti program során „mentorok” és „tanítványaik” váltották egymást előadásaikkal, melyek két fő témakört fedtek le, úgymint a rezervoár geológia és modellezés, illetve fluidummigráció. A délutáni előadások a 175 éves jubileum jegyében már inkább a nosztalgizálás/visszatekintés jegyében zajlottak megfűszerezve az oktatás jelenkori kihívásaival.

A 2023. évi Révész díjast is ünnepelték a rendezvényen, Geiger János (geológus, MOL Nyrt. és SZTE, nyugdíjas) személyében.

Dél-Dunántúli Területi Szervezet

2023-ban sajnos nem történt esemény a területi szervezet szervezésében, közreműködésével.

Ugyanakkor 2023. december 7-én, Pécsen megnyitott egy emlékkiállítás, amelynek összeállításában Kraft János, a területi szervezet tagja aktív közreműködő volt, Rónaki László, egykori MÉV-es geológus barlangkutató tevékenységének a bemutatásában, méltatásában. A kiállítás megnyitóján a területi szervezet tagjai közül többen részt vettek.

A Pécsi Akadémiai Bizottság (PAB) a 2023. december 6-án tartott ünnepi közgyűlésén Hámos Gábort, a területi szervezet vezetőjét tudományszervezési díjjal tüntette ki, az MTA PAB X. sz. Föld- és Környezettudományok Szakbizottsága Földtani és Bányászati Munkabizottság vezetőjeként végzett munkájáért, amelynek 2011 óta az elnöke.

Észak-Magyarországi Területi Szervezet

2023. augusztus 16-án a területi szervezet köszöntötte jubileumi évfordulós tagtársait: Komlóssy György (85), Madai László (85), Szikszai Gyula (85), Deák János (75), Less György (70) és Szakáll Sándor (70). A köszöntött tagtársak rövid előadásban ismertették szakmai életútjukat.

2023. szeptember 13-án ünnepi előadóülést szerveztek Less György és Szakáll Sándor 70. születésnapja alkalmából a Herman Ottó Múzeumban. Az 54 résztvevő 9 előadásból ismerhette meg az ünnepeltek pályáját, munkásságát.

2023. december 6-án egy hallgatói workshopot rendeztek, ahol a Műszaki Földtudományi Alapszak elsőéves hallgatóinak 8 előadását hallgathatták meg a résztvevők, angol nyelven.

Közép- és Észak-Dunántúli Területi Szervezet

Sajnos a 2023. évről nem érkezett beszámoló.

Budapesti Területi Szervezet és Általános Földtani Szakosztály

Az egy elnökség alatt működő szakosztálynak és területi szervezetnek egy nagy rendezvénye volt 2023-ban, a már hagyománnyá nemesedett Kókay Terepi Napok. Az őszi terepi konzultációs rendezvényt – az elmúlt évekhez hasonlóan – az MTA X. osztály Szedimentológiai Albizottságával közösen rendezték meg 2023. október 13–14 között. A terepbejárás során többnyire alig ismert, de látványos feltárásokat tekintettek meg a résztvevők a Keszthelyi-hegységben és környékén. A feltároló rétegsorok földtani, szerkezetföldtani vizsgálata nagymértékben segítette a Dunántúli-középhegység késő triász medencefejlődés korai szakaszának behatóbb megismerését. A program során megtekintették a hegység déli peremén feltároló Rezi Dolomit több feltárását is, mely késő triász riftesedéshez kapcsolódó, intraplatform medencében képződött és egy extenziós félárokban rakódott le. Ennek laterálisan szegmentált peremvetője jól követhető a vetőnek támaszkodó, üledékes breccsalebenyek alapján. A közös megfigyelések, terepi kőzetközeli konzultációk elősegítették a Keszthelyi-hegységben feltároló rétegsorok és azok képződési környezetének jobb megértését.

Agyagásványtani Szakosztály

A szakosztályra 2023-ban is a helykeresés volt a jellemző. Társulati szinten nyilvánvaló, hogy a rendszeresebb, kisebb volumenű előadói ülések helyett a legalább egy napos, de inkább több napos éves rendezvények kerülnek előtérbe, ilyenek a Téli Ásványtudományi Iskola vagy a Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés. A szakosztály egyelőre nem tette le a voksát egy hasonló éves rendezvény mellett, és egy előadói ülést szervezett, viszonylag alacsony résztvevőszámmal. Ugyanakkor a nemzetközi webináriumokról való híradásokkal igyekszik élni a Tagság jelenlétét a nemzetközi vérkeringésben.

A Társulat 175 éves évfordulójára rendezett ünnepségen a szakosztályt Németh Tibor képviselte, *Agyagásvány átalakulások talajban* című előadásával.

Az Agyagásványtani Szakosztály tématerülete egyre bővül, a geológia–ásványtan–talajtan–kolloidika–kémia–anyagtudományi területek határán fekszik, ezért segíthetné e területek szorosabb együttműködését. Ugyanakkor a Társulat által gondozott, jobban átlátott földtudományi szakterületen az agyagtudományi szakemberek száma csökken / kevés kutató vesz részt a specializált felsőoktatásban. Ennek oka egyértelműen a bolognai rendszer bevezetésében keresendő: a földtudomány alapszak, mivel különböző területeket alapoz, többféle, de kisebb mélységű tudást közvetít, és a korábbi, 5 éves képzésben haladó, minimum harmadéves tárgynak számító agyagásványtani ismeretek feltolódtak a kapcsolódó mesterszakokra, esetlegesen a doktori képzésekre, és sokszor csak egyéb tantárgyak részeként kerülnek terítékre. Fontos feladat a jövőre e csökkenő tendencia megállítása.

A 2021-es, 55 fős taglétszámhoz képest 2024 elején az Agyagásványtani Szakosztály 90 taggal rendelkezik. A 2021-es tagok közül 6 főt vesztek el, részben elhalálozás okán. A

jelentős gyarapodás egy része a tagok adategyeztetéséhez köthető, de kiemelendő, hogy sok fiatal is csatlakozott a szakosztályhoz.

2021-ben felmerült a lehetősége, hogy a szakosztály beolvadjon az akkor egyesült Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai Szakosztályba, de a tartalmi távolság miatt ezt továbbra sem tartja a szakosztály vezetése helyénvalónak, annál is inkább, mivel a területnek európai (ECGA) és világszervezete (AIPEA) is van, és külön figyelmet érdemel a régiós Mid-European Clay Conference (MECC) szervezésében való részvétel is.

Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai Szakosztály

A szakosztály hagyományos rendezvényei közül 2023-ban újra mindhárom esemény, a 18. Téli Ásványtudományi Iskola, a 13. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlés és a 10. Felsőoktatási Műhely is jelenléti rendezvényként valósult meg.

A 18. Téli Ásványtudományi Iskola 2023. február 10–11. között zajlott Veszprémben, ahol a Pannon Egyetem adott helyszínt a két online év után újra jelenléti formában megszervezésre kerülő rendezvénynek. Kiemelt téma ebben az évben nem volt meghatározva, elsősorban a hazai ásványtanos műhelyek új eredményeit bemutató előadásokat várták a szervezők. A konferencia – szokás szerint – Pósfai Mihály (Pannon Egyetem), az MTA Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottságának Nanoásványtani Albizottsága és az MFT Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai, valamint az Agyagásványtani Szakosztályainak szervezésében valósult meg. Fluidzárvány-kutatásról, karbonátásványok képződéséről, biomineralizációról és különböző kőzet- és ércképződési folyamatokról is hallhattak a résztvevők, valamint kicsit messzebbre kalandozva többek között exobolygókról, nanotechnológiai kutatásokról és elektron-spektroszkópiáról is tartottak előadásokat. A rendezvényen résztvevők száma 78 fő volt, összesen 21 előadás hangzott el a két nap alatt. Az iskola részletes programja és a rövid absztraktok megtalálhatóak a rendezvény honlapján (<http://mposfai.hu/TAI/tai.htm>).

A 13. Kőzettani és Geokémiai Vándorgyűlésre 2023. szeptember 21–23. között került sor Szekszárdon, a Szegedi Tudományegyetem szervezésében (M. Tóth Tivadar, Pál-Molnár Elemér, Raucsik Béla, Schubert Félix és Varga Andrea). Részletes programja, valamint a *Lösz²* (2023, szerk. Varga A.) címen kiadott absztraktkötete letölthető a rendezvény honlapjáról (<https://www.poresemek.hu/kgvgy13/>). A két előadónapból és egy terepi kirándulásból álló konferenciára 65 fő regisztrált, a konferencia alatt 23 előadásra és 17 poszterbemutatóra került sor. A legjobb fiatal előadókat (mind előadás, mind poszter kategóriában) idén is díjban részesítette a felkért szakmai zsűri. A résztvevők két szakmai kirándulás közül választhattak. Az „Ó/falu – új/ötletek” címet viselő terepbejárás az Ófalu határában húzódó Goldgrund-völgy, az országban egyedülálló, felszínen tanulmányozható képlékeny nyírási zóna változatos kőzettípusait és szerkezeti elemeit mutatta be Koroknai Balázs, M. Tóth Tivadar és Jáger Viktor. Míg az „Egy riftesedés ujjlenyomatai” címet viselő terepbejárás Raucsik Béla, Harangi Szabolcs és Schubert Félix vezetésével, a Kelet-Mecsek jura és kréta korú, üledékes és magmás kőzeteiben megőrződött, egykori riftesedéshez kötődő eseményekkel és az ahhoz kapcsolódó szénhidrogén-migráció nyomaival ismerkedtek meg a résztvevők.

A 10. Felsőoktatási Műhelyre (teljes nevén 10. Ásványtani, kőzettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek találkozója) 2023. november 16–17. között került sor, házigazdája a Pécsi Tudományegyetem (PTE), Természettudományi Kar, Földrajz–Földtudományi Intézet Földtani és Meteorológiai Tanszéke volt. A rendezvényen Kis Annamária beszámolója szerint összesen 6 műhely képviselői vettek részt (BME, DE, Mecsekérc Zrt., ME, PE, PTE). A rendezvény az MTA Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság Felsőoktatási Albizottsága és az MFT Ásványtani, Kőzettani és Geokémiai, az Agyagásványtani, a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani, illetve Oktatás és Közművelődési Szakosztályainak közös szervezésében valósult meg. A találkozó első napján bemutatásra kerültek a házigazda Földtani és Meteorológiai Tanszék kutatási tevékenységei és legfrissebb eredményeik, valamint a résztvevők betekintést nyerhettek a laboratóriumokba is. A második nap a tantervi reformok, az oktatásmódszertani fejlődés lépései, valamint a középiskolai diákok természettudományos ismeretei, ennek lehetséges javítási, bővítési lehetőségei kerültek megvitatásra. A találkozón a regisztráltak száma 15 fő volt.

A három nagy rendezvény mellett az MTA Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság Kőzettani Albizottsággal közösen egy online előadórészt valósított meg 2023. május 3-án, amely a Magyarhoni Földtani Társulat 175. éves évfordulóját ünneplő események sorozatához is kapcsolódott. Az előadórészen 8 előadás hangzott el, a résztvevők száma 40 fő volt.

Geomatikai és Számítástechnikai Szakosztály

A Magyarhoni Földtani Társulat Geomatikai és Számítástechnikai Szakosztálya, az MTA Földtani Tudományos Bizottság Geomatikai Albizottsága és az Alkalmazott Földtudományi Klaszter szervezésében egy nagyobb, személyes részvételű és két kisebb, online rendezvény valósult meg 2023-ban.

A 2023. április 21-én „Geomatikai-, környezetinformatikai és energetikai modellek Magyarországon a 2020-as években” címmel az MTA székházának Nagytermében, 40 fő részvételével megtartott előadórészen Geiger János a szakosztály történetét vázolta fel (<https://youtu.be/2ebRkUJWBoo?t=4967>), majd a hazai geomatikai, geostatistikai és geoinformatikai kutatási trendek legújabb eredményeinek részletes bemutatására került sor. A rendezvény videófelvételei elérhetők a Magyar Tudományos Akadémia YouTube csatornáján (dél-előtti szekció: <https://www.youtube.com/watch?v=2ebRkUJWBoo>; délutáni szekció: <https://www.youtube.com/watch?v=gFQRCjZHHkc&t>).

2023. május 17-én Geomatek mindenkinek online kerekasztal beszélgetést tartottunk *AI a Földtudományokban – Barát vagy ellenség?* címmel. Bár a mesterséges intelligencia-módszerek használata az utóbbi években drámai mértékben megugrott, mégis kritikusan, szakmai hozzáértéssel kell kezeljük földtudományokba való adaptációjukat. Pedig a mesterséges intelligencia új perspektívákat nyithat a földtudományban, segítve az egyre növekvő adatmennyiségek hatékony, gyors kezelését és feldolgozását, labormérések automatizációját és új ismeretek megszerzését. Viszont sosem nélkülözheti az emberi, szakmai kontrollt. Ezekről és sok más egyéb érdekes problémáról beszélgetett Szekrényi Péter infokommunikációs szakember, az Amtech Rendszerház Kft. ügyvezető igazgatója, Fedor Ferenc, geológus mérnök, az Alkal-

mazott Földtudományi Klaszter elnöke és a Geochem Kft. ügyvezető igazgatója, valamint Székely Balázs, geofizikus, az ELTE TTIK Földrajz- és Földtudományi Intézetének egyetemi docense.

2023. október 18-án ugyancsak Geomatek mindenkinek online vitadélután keretében Hatvani István, az ELKH Adatrepozitórium Platformba, mint a kutatási adatok biztonságos, digitális tárolására alkalmas adatkezelési felület engedett betekintést (<https://science-research-data.hu/>). Korvin Gábor pedig egy szénne égett vacsorától a Simulated Annealing eljárás meggyorsításáig kalandos sétára vitte a résztvevőket a termodinamikai algoritmusok világába. Néhány kérdés, ami megvitatásra került: Arrhenius egyenlet, szénhidrogén maturáció (Lopatyin index), Boltzmann-Gibbs eloszlás, Simulated Annealing, az Ising modell mágnesezettségének növekedése külső erőter hatására, a Rothmann féle automatikus statikus korrekció és az ördög lépcsője (a Cantor féle devil's staircase).

Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztály

Sajnos a 2023. évről nem érkezett beszámoló.

Nyersanyagföldtani Szakosztály

A Nyersanyagföldtani Szakosztály 2023 folyamán – az előző években megkezdett hagyományokat folytatva – előadótulást szervezett, melyet – a felmerült igényeknek és lehetőségeknek megfelelően – hibrid formában tartott meg. Tovább erősítette munkásságát az Év nyersanyaga programsorozat szervezése kapcsán: aktív egyeztetéseket folytattak a Mérnökgeológiai Szakosztály elnökségével, közösen vitték véghez a jelöltállítási, a kampány és szavazási időszakot. Ez utóbbiban az Ásványtan–Közetan–Geokémiai és az Oktatási és Közművelődési Szakosztályokkal is együttműködtek. A novemberi Földtudományos forgatagon a szakosztály vállalta a 2024-es Év nyersanyagának, a rézércnek a bemutatását. Az év során óvodai és általános iskolai ismeretterjesztő programot is szerveztek, melynek tematikáját az Év nyersanyaga (valamint az Év ásványa és az Év ősmaradványa) köré építették fel. Tevékenységükkel így nemcsak a szakmai közönséget, de az ismeretterjesztést is szolgálták.

Oktatási és Közművelődési Szakosztály

A Lóczy Lajos Emlékplakett odaítélésére az OKSz vezetősége tesz javaslatot, és a Semsey Andor Ifjúsági Emlékérem odaítélésre javaslatot tevő bizottság elnöke is az OKSz elnöke. Az ezzel kapcsolatos feladatokat – a korábbi évekhez hasonlóan – elvégezték.

Két nagyrendezvény szervezésében vett részt a szakosztály és az Év ősványa program szervezésében, lebonyolításában vállalt jelentős szerepet: egyéb nagyrendezvényekhez kapcsolódó programokkal (Madarak és Fák napja – Év fajai fesztivál, Múzeumok Éjszakája, Kutatók Éjszakája, Ásványbörzék...), rajzpályázat és vándorkiállítás szervezésével (rajz és fotó).

A nagyrendezvényeken kívül rajzpályázatot szerveztek *Kezében a múlt* címmel, általános iskolások számára. A rajzok digitálisan egy fotókiállítással közösen járták volna az ország természettudományi gyűjteménnyel rendelkező múzeumait, de idén ez az első állomásnál ela-

kadt, Rudabányán töltötte az egész évet. A fotókiállítás a Lelkes Ásványbörzével közös szervezésben jött létre, melyet a Lelkes Ásványbörze finanszírozott.

A vezetőség tagjai nagyrészt közművelődési tevékenységeket is folytatnak, ahol mindenki képviselte a szakosztályt.

Őslénytani és Rétegtani Szakosztály

A szakosztály legfontosabb – és egyetlen – rendezvénye a Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, melyet 2023. május 18–20. között, immár 27. alkalommal rendezett meg.

Ezúttal a Mecsekben, Pécsvárad adott otthont az előadási napoknak, a rendezvény színhelye a Pécsvárad Vár és István Király Szálló volt. A konferenciához kapcsolódó egynapos buszos terepbejárás ezúttal a Pécs Danitzpuszta – Feked – Zengővárkony Mészkemencék – Óbányai völgy útvonalon történt. A terület sajátosságai miatt a terepi programban mezozoos és kainozoos lelőhelyek megtekintése is szerepelt, külön kiemelve a legújabb rétegtani eredményeket, melyekről Sebe Krisztina, Magyar Imre, Bujtor László, Galác András és Szabó Márton írtak kirándulásvezetőt a konferencia 56 oldalas kiadványába.

A résztvevők száma évről évre fluktuál, de sajnos csökkenő tendenciát mutat: idén 59 fő 21 hazai és két külföldi intézmény képviseletében vett részt a rendezvényen, illetve mutatta be az elmúlt év legérdekesebb őslénytani eredményeit. A rendezvény szakmai vendége volt Prof. Jörg Mutterlose német kolléga, aki egy félórás keynote előadásban beszélt a mézsvázú nannoplankton földtörténeti szerepéről jelentőségéről. A rendezvényhez ebben az évben is kapcsolódott egy ismeretterjesztő program, melynek keretében Ősi Attila tartott előadást a Mecsek és Villányi-hegység őshüllőiről. A program nagy sikert aratott, mintegy 40 érdeklődő vett részt rajta. A konferencián a hagyományoknak megfelelően az első és harmadik napon hangzottak el szakmai előadások: a kollégák összesen hat szekcióban 30 előadást tartottak és 8 posztert mutattak be. A változatos program során a paleontológiai gyűjtési módszerek szerepétől a „rémségek kicsiny tárán” át a triász radiolária-közösségek dinamikájáig ismerhettük meg az aktuális eredményeket. Külön öröm, hogy a rendezvényen került bemutatásra a Magyarország Litosztratigráfiai Egységeinek leírása, az „új Kék Könyv” legújabb kiadása is. Az egyre szűkülő létszám miatt – az elmúlt évek szokásának megfelelően – ebben az évben is csak két kategóriában díjazták a hallgatókat a legjobb BSc–MSc előadás vagy poszter, valamint a legjobb PhD előadás vagy poszter bemutatásáért. Az első kategória első helyezettje Kicsi Anna-Réka, második helyezettje Szegszárdi Máté lettek. PhD kategóriában az első díjat Magyar János, a másodikat pedig Botka Dániel kapták. A második este a vezetőség rövid megbeszélést tartott, értékelte az elmúlt öt év tapasztalatait, valamint javaslatok hangzottak el a következő évi vándorgyűléssel kapcsolatban is.

A Magyar Őslénytani Vándorgyűlés szervezői 27 éve rendületlenül elkötelezettek a haladó hagyományok ápolása mellett; így a fiatal generáció tagjai és a pályakezdők segítséget, ötleteket és szakmai támogatást kapnak a tapasztaltabb kollégáktól. A szervezők ezúton is köszönik a Magyarhoni Földtani Társulat, az Eötvös Loránd Tudományegyetem és a Magyar Természettudományi Múzeum támogatását.

Az idei vándorgyűlés időpontja 2024. május 30 – június 1. lesz, helyszíne pedig a Noszvaj melletti Mátyus Udvarház. Idén esedékes a háromévente lebonyolítandó szakosztályi vezetőségválasztás. Hat év után az elnök és a titkár is leköszön posztjáról, ezért a szavazás érvényesége érdekében minél több tag személyes részvételére számítanak idén Noszvajon!

ProGEO Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály

A szakosztály vezetése folytatta az előző évben megkezdett aktív munkát. Az évben több tudományos és ismeretterjesztő előadóülést is rendeztek. Ezek zömmel az online térben kerültek megszervezésre, hiszen egyrészt a szakosztály tagsága az országban nagyon szétszórta helyezkedik el, másrészt a dolgozó tagok időbeosztása nagyon leszűkíti a megfelelő időpontok listáját.

2023 nyarán létrehozták tudománynpszerűsítő újdonságként a ProGEO podcastadást, melyben ismeretterjesztő célú beszélgetéseket adnak közre a földtudományi örökségvédelem szakterületéről. Egy rövid őszi kényszerszünetet követően folytatni fogják a beszélgetések havi rendszerű közzétételét.

Továbbra is aktívan zajlanak az Országos Geotóp Adatbázis előkészítő munkálatai is. Ehhez kapcsolódóan Pál Márton szakosztálytitkár egy ÚNKP pályázatot nyert el, melyhez kapcsolódóan a 2023/24-es tanévben az adatbázis adatstruktúrájának és informatikai keretrendszerének elkészítését vállalta. Az eddigi eredmények (korábbi projektek, geoparki, hallgatói és pályázati munkák) beépítése így a következő évben megkezdődhet egy egységes térinformatika alapú rendszerbe.

Talán az év legjelentősebb rendezvénye az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága, valamint a Magyar Tudományos Akadémia X. osztályának szervezésében *A Földtudományi Sokféleség Világnapja* címmel, immár második alkalommal megrendezett akadémiai előadóülés volt. A földtudományi sokféleség napja, mint az UNESCO által 2021-ben támogatást nyert, és idén másodszor megünnepelt kezdeményezés lehetőséget teremt arra, hogy a törvényhozók, a helyi irányítók és főleg a laikus nagyközönség figyelmét felhívják a Föld természeti értékeire, a felszínformák esztétikai szépségeire, kialakulásuk folyamatának különlegességeire, érdekességeire, valamint megőrzésük fontosságára.

Október elején nagy érdeklődés mellett szintén megrendezésre került a Geotóp Nap rendezvény (a Földtudományi Sokféleség Világnapjához kapcsolódóan). A szakosztály bemutatkozási felkérést kapott a Geopark Magyar Nemzeti Bizottság ülésén, amelyre december 6-án került sor. A Bizottság tagjai betekintést nyerhettek a szakosztály működésébe, programjaiba, illetve megvilágításra kerültek az együttműködési lehetőségek is.

Novemberben Horváth Gergely, tiszteleti elnök bemutatta a szakosztály és a nemzetközi ProGEO szervezet történetét a Stefánia úti egykori MÁFI-székházban rendezett MFT175 előadóülésen.

Egy másik újdonság, és a nemzetközi porondon való előrelépés a „1st Online ProGEO Seminar on Geodiversity and Geoheritage” megrendezése. Ennek előzménye, hogy Pál Már-

ton szakosztálytitkár és Hajdú Edina tagtárs 2023 októberében részt vett a nemzetközi ProGEO szervezet szimpóziumán és tisztújításán. A rendezvényen kiváló alkalom nyílt nemzetközi kapcsolatépítésre. Ennek eredményeképp több nemzetközileg is elismert, a témában dolgozó kutatót felkértek arra, hogy online szemináriumok során adjanak elő kutatási témáikkal kapcsolatban. Az első alkalom nagy sikerrel zárult, melynek felvételét a többi üléshez hasonlóan közzétették Youtube-csatornájukon.

A következő évi terveik között szerepel nemcsak az előadóülések további havonkénti megrendezése, hanem ezek nemzetközi jellegének növelése. Tudománynépszerűsítő újdonságként folytatják a ProGEO-s podcast adást is, amelyben továbbra is a földtudományi örökségvédelem hazai képviselőivel terveznek beszélgetéseket közölni. A tervek szerint ismét megszervezik a Földtudományi Sokféleség Világnapjához kapcsolódó rendezvényüket az Akadémián. Tavaly kezdték el, de a jövőben is szeretnék az összes előadóülésüket rögzíteni, és online közzétenni annak reményében, hogy így több érdeklődőhöz is eljutnak tartalmaik. Ennek felületül a szakosztály YouTube-csatornája és Facebook-profilja szolgál.

Tudománytörténeti Szakosztály

A Tudománytörténeti Szakosztály hagyományosan több, szám szerint nyolc előadóülést szervezett. Ezeken bemutatnak három új könyvet; a résztvevők megismerkedhettek például Pathi Nagy Sámuellel, a jénai Ásványtani Társaság magyar titkárával, betekintést nyerhettek a szeghalmi variszkuszi aljat közetvilágába, és megemlékeztek például a 125 éve született Hermann Margit petrográfusról.

Ifjúsági Bizottság

Az Ifjúsági Bizottság vezetősége az év során 2 ülést tartott, ahol összesen 4 új tagot választott be: Pintér Nóra, Borbás Zita, Salamon Botond, Soós Balázs. Idén is részt vettek a szokásosan, évente megrendezésre kerülő Ifjú Szakemberek Ankétjának a szervezésében és levezénylésében. Az Ifjúsági Bizottság 2023. szeptember 8-án részt vett a Salgóbányai megemlékezésen és vidéfalvai koszorúzáson a Társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából. A Társulat 175. évfordulója alkalmából tartott ünnepi előadóülésen 2023. november 22-én az Ifjúsági Bizottság alapításáról, fejlődéséről, elmúlt éveiről és programjairól előadást tartott Vári Tamás Zsolt. Az események szervezésében idén november és december között közösen vettek részt szegedi és budapesti Student Chapter-ekkel. Remélik, hogy a következő évben is tudnak közösen hasonló értékes programokat szervezni.

2023. március 31. és április 1. között került megrendezésre az 53. Ifjú Szakemberek Ankétja Nagybörzsönyben. A 35 szóbeli előadás mellett 20 posztert is bemutatnak a rendezvényen. A 6 tagú szakmai zsűrinek ismét nehéz dolga volt, amikor a díjak odaítéléséről kellett dönteni, hiszen színvonalas szakmai előadások hangzottak el és jobbnál jobb poszterek kerültek bemutatásra. A gyakorlati, elméleti és poszter kategóriák díjain kívül az első előadó díja, a közönségdíj, továbbá az egyesületi díjak mellett szponzorok által felajánlott különdíjak is gazdára találtak. Összesen 25 díj került kiosztásra. A rendezvényen résztvevők teljes létszáma rekord, 77 fő volt. A Magyar Geofizikusok Egyesülete és a Magyarhoni Földtani Társulat közös szervezésében került megrendezésre az esemény.

2023. október 20-án az Ifjúsági Bizottság egy fúráslátogatást szervezett Forráskút mellé, ahol a 16 résztvevő megismerkedhetett a fúróberendezések működési elvével és bepillantott a mud-loggerek munkájába. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel közösen szervezték. Támogató a MOL Nyrt. volt.

2023. november 4–5. között egy geofizikai térképező terepgyakorlatot tartottak az Esztergomi–Dorogi-medencében, ahol a geofizika iránt érdeklődő hallgatók betekintheztek a terepi geofizika alkalmazásának világába. A mérések célja a vető- és aljzatkutató, illetve a vízadó réteg megtalálása volt Pilisszentkereszt környékén vertikális elektromos szondázás és multi-elektrodás szelvényezés segítségével. A 12 résztvevő szállása Dobokógőn, az Eötvös Loránd Menedékházban volt. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel és az ELTE SEG SC-vel közösen szervezték. Támogató a MOL Nyrt. és az SZTFH volt.

2023. november 8–15. között DK-Spanyolországban, Andalúziában került megszervezésre egy szerkezetföldtani térképező terepgyakorlat. Az első nap a Huércal–Overa-medencében vizsgáltak üledékes szerkezeteket Santopéтар és Almajalejo környékén. A második napon a Huércal–Overa Basin melletti, Lubrín és Bédar környéki metamorf aljzat kibukkanásokkal és szerkezeti jegyeikkel, deformációikkal ismerkedtek meg. A harmadik nap reggelén Lubrín környékén a metamorf aljzati kibúvásokat figyelték, majd délután tovább is haladtak a Sorbas-medencébe, ahol zátonymészövet és progradációt, gipsz falat (messzíniai sókrízis) és sok újabb szerkezeti és üledékes struktúrát figyeltek meg. A negyedik nap a Tabernas-medencében és a Tabernas-sivatagban nézték meg először a Gordo megabedtet (tortoni turbidit sorozat), illetve alluvial fan delta üledékeket, majd Turillas-nál (Sierra Alhamilla) néztek le a Tabernas-medencére és vizsgálták a domborzatot. Az ötödik napon a Sierra Nevada északkeleti (La Calahorra és Ferreira környéke), majd délkeleti (Bayárcal és Guarros környéke) részeit vizsgálták, illetve elértek a túra csúcsára, 2000 m tengerszint feletti magasságba (Puerto de la Ragua). A hatodik napon az Almería–Níjar-medencét fedezték fel, ahol megnézték a Crater del Hoyazo-t, a Carboneras vetőt (La Serrata) és a Cabo de Gata neogén vulkanitjait (Playa dél Mónsul, Los Escullos, El Playaza de Rodalquiar) fedezték fel. Az utolsó, hetedik napon, az alábbi helyeket látogatták meg: Playa de los Muertos, Mirador de la Granatilla, valamint a „szivárvány” névre hallgató Túnel de la Espina. Az eseményt az AAPG Szeged SC-vel és az AAPG ELTE SC-vel közösen szervezték. A 15 résztvevőt a MOL Nyrt. támogatta.

2023. december 15-én, Szegeden, az SZTE TTIK Földrajzi és Földtudományi Intézetében Vári Tamás Zsolt beszélt az AAPG Szeged Student Chapter-ről és a spanyolországi terepgyakorlatról, majd Polyák Ábel, Mucsi Balázs és Bodor Bálint mutatták be a Betikus Kordillerák geodinamikai fejlődését. A szénhidrogénipar aktualitásaiba Bada Gábor (Aspect/HHE/TDE cégcsoport) vezette be a 35 érdeklődőt, ami után Luqman Hasan (PhD hallgató, SZTE) és Tóth Péter (O&G Development Central Ltd.) adtak elő a kútfúrások témakörében. Legvégül Csizmeg János (UkrGasVydobuvannya) tartott előadást általánosan a student chapterek-ről és adott tanácsot a fiataloknak az iparba és akadémiába lépés előnyeiről-hátrányairól. Főszerző az AAPG Szeged SC volt, támogató a MOL Nyrt.

Az Ifjúsági Bizottság nagyrendezvénye, a XII. Kárpát-medencei Összegytemi terepgyakorlat 2023. augusztus 9–13. között került megrendezésre a Bakony–Balatonfelvidéken. A 11 részt-

vevőt a Magyarhoni Földtani Társulat, a Zábrák Kft., az MS Energy, a Geomega Kft., a Hantken Miksa Alapítvány, a Papp Simon Alapítvány, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park, az ELUSCSEG (Eötvös Loránd University Student Chapter of Society of Economic Geologists) támogatta.

A társulat 2023. évi kiemelt eredményei

- Szakmai szempontból a társulat már a pandémia előtti időszakhoz hasonlóan tartalmas és sokszínű évet tudhat maga mögött. Kiemelkedő sikerrel zárult a társulat alapításának 175. évfordulója alkalmából rendezett előadóülés. Az Elnökség, a szakosztályok, területi szervezetek egyéb évfordulós rendezvényei mind hozzájárultak ahhoz, hogy méltóképpen ünnepeljük társulatunk elmúlt 175 évét.
- Három EFG-projekt (ROBOMINERS, CRM GEOTHERMAL, CEEGS), 4 hazai pályázat (2 Magyar Tudományos Akadémia, valamint 2 Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal) feladatait sikerült elvégezni.
- A társulat öt központi rendezvényén több mint 4200 fő; a szakosztályok és területi szervezetek előadóülésein, terepbejárásain, online fórumain és egyéb rendezvényein közel 3000 fő vett részt. A felsorolt adatokat összegezve, a Társulat 2023-as, részben online rendezvényein több mint 7000 érdeklődő volt jelen. Ehhez csatlakozik még sok ezer nem szakmabeli érdeklődő, akik olyan tematikus napokon, éjszakákon, sokadalmakon vettek részt, ahol szakosztályaink, területi szervezeteink (elsősorban az Oktatási és Közművelődési Szakosztály) és tagtársaink tartottak előadásokat, bemutatókat, terepbejárásokat.
- A Földtani Közlöny 4 száma kiváló minőségben, színvonalas cikkekkel jelent meg. Köszönet illeti a cikkek szerzőt, lektorait, a főszerkesztőt és a Szerkesztőbizottság tagjait.
- A társulat honlapja, a Földtani Közlöny honlapja; továbbá az „EU H2020 projektek”, a „Geotóp Nap”, a „Gyűjthető múlt”, a „Földtani örökbefogadás” és az „Év ásványkincse” honlap önálló oldalainak gondozása is folyamatosan zajlik.

Köszönetnyilvánítás

Végezetül szeretnék köszönetet mondani a területi szervezetek, a szakosztályok és a bizottságok elnökeinek, titkárainak és tagjainak, továbbá önkéntes tevékenységet végző tagtársainknak, valamint a titkárság dolgozóinak a 2023-ban elvégzett munkájukért, amelyek eredményeként társulatunk fennállásnak 175. évfordulóját sokszínű, változatos programokkal tudtuk megünnepelni. S végezetül – főtitkári tevékenységem legvégén – szeretném megköszönni mindenkinek az együtt töltött, elmúlt hat évet mint hazánk egyik legrégebbi, patinás, szakmai civil szervezetének első női főtitkára.

Budapest, 2024. március 8.

Babinszki Edit s.k.
főtitkár